

Handläggare
Marie Svärd
Telefon: 0850809275

Till
Norrmalms stadsdelsnämnd
2021-01-11

Remiss av promemorian - Utbetalning av ersättning för personlig assistans endast vid tillstånd

Svar på remiss av promemorian från kommunstyrelsen dnr KS 2020/1767

Förslag till beslut

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Norrmalms stadsdelsnämnd har blivit ombudda att svara på remiss gällande *utbetalning av ersättning för personlig assistans endast vid tillstånd*. Enligt gällande lagstiftning är det inte möjligt att neka utbetalning till den försäkrade även om den anlitar en anordnare utan tillstånd. Promemorians förslag innebär att assistansersättning respektive ekonomiskt stöd till skäliga kostnader för personlig assistans inte ska betalas ut om den enskilde har anlitat en anordnare som saknar tillstånd.

Nuvarande bestämmelse om utbetalning när en kommun eller region inte anmält verksamheten eller en assistansberättigad som anställer sina egna assistenter inte anmält detta till Inspektionen för vård och omsorg föreslås lämnas oförändrad.

Det finns ett förslag att Försäkringskassan och kommunerna får en skyldighet att anmäla till Inspektionen för vård och omsorg om det finns anledning att anta att en enskild bedriver verksamhet med personlig assistans utan tillstånd. Inspektionen för vård och omsorg föreslås även få en skyldighet att informera berörda kommuner när ett tillstånd att bedriva personlig assistans återkallas. Inspektionen för vård och omsorg föreslås få större möjligheter att begära in information i tillsynsärenden.

Norrmalms stadsdelsförvaltning
Socialtjänstavdelningen

Sankt Eriksgatan 117
Box 45075
10430 Stockholm
Växel 08-508 090 00
Fax 08-508 09 099
norrmalm@stockholm.se
www.stockholm.se

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget men önskar ett förtydligande gällande ansvar och har ett förslag på förenklad kontroll av tillstånd.

Bakgrund

Norrmalms stadsdelsnämnd har blivit ombedda att svara på remiss gällande *utbetalning av ersättning för personlig assistans endast vid tillstånd*. Förslag innehåller ändring i socialförsäkringsbalken, lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade och förordningen (1993:1090) om stöd och service till vissa funktionshindrade. Nämndens svar ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 16 februari 2021.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom socialtjänstavdelningen.

Ärendet

I promemorian föreslås ändringar i socialförsäkringsbalken, lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade och förordningen (1993:1090) om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Förslaget innebär att Försäkringskassan respektive kommunen ges möjlighet att neka utbetalning av assistansersättning respektive ekonomiskt stöd till skäligena kostnader för personlig assistans om den assistansberättigade anlitar en anordnare utan tillstånd. Nuvarande bestämmelse om utbetalning när en kommun eller region inte anmält verksamheten till Inspektionen för vård och omsorg föreslås lämnas oförändrad. Även nuvarande bestämmelse om utbetalning när en assistansberättigad som anställer sina egna assistenter inte anmält detta till Inspektionen för vård och omsorg föreslås lämnas oförändrad. Förslaget innebär att assistansersättning ska som huvudregel inte betalas ut för personlig assistans som har utförts i en enskild verksamhet som har bedrivits utan tillstånd. Om verksamheten under avtalstiden har haft ett tillstånd som återkallats eller på annat sätt har upphört att gälla, ska ersättning ändå betalas ut för assistans om har utförts innan den assistansberättigade har underrättats om att verksamheten saknade tillstånd. Om det finns särskilda skäl ska ersättning för assistans få betalas ut även i andra fall där verksamheten saknar tillstånd. Rätten att neka utbetalning ska gälla både vid kommunalt ekonomiskt stöd till skäligena kostnader för personlig assistans och vid statlig assistansersättning.

Det föreslås i samband med detta ändringar som medför skyldighet för Försäkringskassan och kommunerna att informera Inspektionen för vård och omsorg när en enskild kan antas bedriva verksamhet med personlig assistans utan tillstånd. Inspektionen för vård och omsorg föreslås även få en skyldighet att informera berörda kommuner när ett tillstånd att bedriva personlig assistans återkallas.

Inspektionen för vård och omsorg föreslås även få större möjligheter att begära in information i tillsynsärenden. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 november 2021.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget. Syftet med lagändringen att det inte bör vara möjligt att anlita assistansanordnare utan tillstånd vilket är positivt för förvaltningen och den assistansberättigade. Det innebär en förbättrad tillsyn, ett förstärkt skydd och i förlängningen en försäkran om god kvalitet och trygghet. Genom möjligheten att begränsa aktörer som inte ställer sig under tillsyn kommer förutsättningarna för att assistansersättningen används ändamålsenlig öka. Förvaltningen föreslår en tydligare och mer tillgänglig översikt över assistanssamordnare med tillstånd i syfte att underlätta för kommunen och assistansberättigade.

Förslaget kommer inte innebära att utbetalningar till assistansberättigade eller kommuner som anställer sina egna assistenter nekas utbetalning trots att de underlåtit att anmäla till Inspektionen för vård och omsorg. Förvaltningen önskar ett förtydligande kring ansvaret för kommunen att kontrollera den assistansberättigade anmälan till Inspektionen för vård och omsorg.

Förvaltningen stödjer förslaget att Inspektionen för vård och omsorg även får en skyldighet att informerar berörda kommuner om tillstånd blir indraget. Det innebär att förvaltningen inte behöver kontrollera tillstånd i pågående ärenden. Förvaltningen behöver efter information från Inspektionen för vård och omsorg meddela den assistansberättigade att byta assistansanordnare. Det innebär att förvaltningen med kort varsel kan behöva anordna assistans för en person vars anordnare fått tillståndet indraget. Förvaltningen har redan idag ett basansvar att ordna personlig assistans och därför bör inte detta vara någon större omställning, ökad arbetsbelastning eller kostnad. Om det skulle uppstå svårigheter att ta fram assistenter med en viss kompetens eller språkkunskap finns möjlighet att vid särskilda omständigheter under en kortare övergångsperiod förlänga anordnarens tillstånd.

Bilagor

1. Följebrev från Kommunstyrelsen.
2. Promemorian- Utbetalning av ersättning för personlig assistans endast vid tillstånd.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Jesper Ackinger, stadsdelsdirektör	2021-02-08
Anders Forsberg, avdelningschef	2021-02-08